

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 81625851-610-31497
Konu : Soru Önergesi(7/199)

26/02/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/199 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Sema RAMAZANOĞLU
Bakan

EK :
Soru Önergesi Cevabı(4 sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
Aşlı ile Aynıdır

29/02/2016..

Ezgi TUNA
V.H.K.

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (FmeY0t-1cP6Jp-F9EiN4-oiOsAw-S8OxFFPR) kodunu yazınız.

İlgili soru önergesinde;

“Türkiye’de kadınlar ve çocuklar ağır bir şekilde şiddete maruz kalmakta; cinayetlere kurban gitmekte, cinsel saldırılara ve emek sömürüsüne uğramaktadır.

Adalet Bakanlığının verilerine göre, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun, içinde çocuklara yönelik tecavüz eylemine de yer verilen, “Çocukların cinsel istismarı” başlıklı 103. Maddesi çerçevesinde açılan dava sayısı 2006 yılında 2.414 iken, 2011 yılında 16.827’ye yükselmiştir. Bu madde kapsamında açılan davalarda % 697’lik bir artış söz konusudur. Bu veri bile çocuklara yönelik şiddet ve cinsel istismar olaylarındaki artışın net bir kanıtıdır. Ne yazık ki son günlerde buna ardı ardına gelen çocuk cinayetleri de eklenmiştir.

Gündem Çocuk Derneği, Çocuk Hakları Merkezi’nin Türkiye’de Çocuğun Yaşam Hakkı 2013 Raporu’na göre 2013 yılında Türkiye’de devlet eliyle ya da ihmalinden 633 çocuk ölmüş, iş kazalarında ise 89 çocuk hayatını kaybetmiştir. Bu acı olaylar bağlamında;” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: 2004-2015 yılları arasında ülkemizde her türlü adi suçun, özellikle kadınlara ve çocuklara karşı işlenen ahlak dışı ve gayri insani suçların katlanarak artmasının sebepleri nelerdir?

SORU 2: Kadınların ve çocukların uğradığı şiddet karşısında Hükümet ve Bakanlığınız tarafından ortaya konulan somut öneriler ve uygulamalar nelerdir?

CEVAP 1-2: Bakanlığımız; kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin kabul edilemez olduğuna dair çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. Çalışmalar çok geniş bir yelpazede, tüm tarafların kapsamlı işbirliği ile sürdürülmektedir. Bu kapsamda öncelikli başlıklarımız olarak değerlendirebileceğimiz kadına yönelik şiddetle mücadelede mevzuat çalışmaları, eğitim ve farkındalık artırma çalışmaları, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesine yönelik çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Yasal çalışmalara bakıldığında; ülkemiz Avrupa Konseyi Dönem Başkanlığımız döneminde İstanbul’da imzaya açılan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’ni (İstanbul Sözleşmesi) ilk imzalayan ülkeler arasında yer almış olup, 24 Kasım 2011 tarihinde parlamentoda diğer ülkelerden önce onaylamış ve Resmi Gazete’de yayınlanmasını takiben, 14 Mart 2012 tarihinde onay belgesini Avrupa Konseyi Sekreteryasına ileten ilk ülke olmuştur.

İstanbul Sözleşmesi’nin imzalanması ile birlikte Sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesi yönelik hazırlıklar ivedilikle başlatılmıştır. Bu kapsamda 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un hazırlanması sürecinde Sözleşme ile getirilen yükümlülüklerin karşılamasına özellikle önem verilmiştir. 6284 sayılı Ailenin

Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un, söz konusu Sözleşme hükümleri çerçevesinde yürürlüğe girmesi, yasal altyapının güçlendirildiğinin ve kadına yönelik şiddetle mücadelenin bir üst seviyeye taşındığının en önemli göstergesidir.

Yasal altyapının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadelede Kurumsal Hizmet Birimlerinin geliştirilmesi konusunda önemli adımlar atılmıştır. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin (ŞÖNİM); şiddet olgusunun nedenleri, varlığı ve sonuçları ile tek elden ve çok yönlü mücadele edebilmek için 14 pilot ilde hizmete açılan, hâlihazırda 40 ilde hizmet veren Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin (ŞÖNİM) 81 ilde hizmet vermeye başlaması için çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca kadına yönelik şiddetle mücadelede koruyucu ve önleyici hizmetlerin vazgeçilmezleri olan kadın konukevleri kapsamında da önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Bunun yanı sıra barınma ihtiyacı bulunan şiddet mağduru kadınların ilk gözlemlerinin yapıldığı, psiko-sosyal ve ekonomik durumlarının incelendiği 25 ilk kabul birimi hizmet vermektedir.

Ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadele alanında temel politika önceliklerini ortaya koyan "2012-2015 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı'nın uygulama süresinin dolması sebebiyle "Kadına Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2019)"nın hazırlıklarına başlanmıştır. Yeni Eylem Planı, İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere uluslararası sözleşmelerden ve yasal mevzuatımızdan güç alarak hazırlanmakta; ilgili kurumlarımız açısından daha güçlü sorumluluklar içeren ve bağlayıcılık gücü daha yüksek bir Eylem Planı olması ve tüm kamu kurum ve kuruluşlarının sorumluluklarını yerine getirmesini sağlayacak etkin bir izleme ve değerlendirme mekanizmasını içermesi planlanmaktadır.

Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2016-2019 ile;

- Yasal düzenlemelerin yapılması ve etkinliğinin artırılması,
- Farkındalık Yaratma ve Zihniyet Dönüşümünün Sağlanması
- Koruyucu ve önleyici hizmet sunumu ve şiddet mağdurlarının güçlenmesi,
- Sağlık hizmetlerinin düzenlenmesi ve uygulanması,
- Kurumlararası işbirliği ve politika geliştirme,

olmak üzere 5 temel alanda iyileştirmeler hedeflenmektedir.

Bununla birlikte kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında çeşitli projeler yürütülmektedir;

-2008 yılında ilki gerçekleştirilen Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması 2014 yılında tekrarlanarak son 5 yıl içerisinde yürütülen politika ve programların etkilerinin değerlendirilmesi yoluyla şiddet yaygınlığındaki farklılaşmanın anlaşılması amaçlanmıştır. Araştırmanın sonuçları 30 Aralık 2014 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.

-6284 sayılı Kanun'un etkinliğinin analiz edilebilmesi amacıyla "6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına Yönelik Etki Analizi Araştırması" yürütülmüştür. Araştırma sonuçları çerçevesinde, 6284 sayılı Kanunun uygulanmasında karşılaşılan sorunların giderilmesine yönelik kapsamlı bir yol haritası hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliğinde gerekli çalışmalar yapılacaktır.

-Kadına yönelik şiddetle mücadelede mağdurlarının etkin korunmasını sağlamak üzere teknik yöntemle takip pilot uygulamaları gerçekleştirilmektedir. İçişleri Bakanlığı işbirliği ile Bursa ve Adana illerinde güvenlik butonu cihazlarının kullanıldığı “Elektronik Destek Sistemi” pilot uygulaması yürütmüştür. Ayrıca 8 Mart 2015’te Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama İşbirliği” Protokolüyle Ankara ve İzmir illerinde başlatılan yeni proje ile şiddet mağduru ve şiddet uygulayanın aynı anda izlendiği etkin bir teknik takip sistemi pilot uygulamasına geçilmiştir.

-Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi; 2014-2016 yılları arasında yürütülmekte olan Proje ile şiddete maruz kalan kadınlara sağlanacak destek hizmetlerinin kurulması ya da geliştirilmesi yoluyla 26 ilde şiddete karşı korumayı artırmak hedeflenmektedir. Bu kapsamda toplam 1.275 kişiye eğitici eğitimi verilecektir. Alan eğitimleri ile 35 bin sağlık çalışanına ve 140 bin Emniyet personeline ulaşılması hedeflenmektedir. Proje illerinde yapılan durum analizi ve eğitim ihtiyaç değerlendirmelerinin ardından 26 il için il eylem planları geliştirilecektir. Daha etkili yönlendirme ve bakım olanağı sağlamak için konuk evlerine ilişkin koordinasyon, denetim ve izleme sistemleri geliştirilerek, hizmetlerde standardizasyon sağlanacaktır. Projenin ‘Hibe Programı’ bileşeni kapsamında yerel ve ulusal düzeyde sivil toplum kuruluşlarının kadına karşı şiddete yönelik kapasitelerinin güçlendirilmesi için 11 ilde 19 projeye hibe verilmektedir.

Alo 183 Çağrı Hattı: Kadın, çocuk, yaşlı, şiddete uğrayan kadın ve çocuklara ilişkin ihbarları değerlendirmek ve acil durumları ilgili kurumlara bildirmek, ihtiyaca göre rehberlik ve danışma hizmeti vermek için ALO 183 Çağrı Hattı 7/ 24 hizmet vermektedir.

Bunun yanı sıra farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla; Türkiye’de kadın erkek eşitliğinin güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan personele ve üniversite öğrencilerine yönelik kadın-erkek eşitliği ve kadına yönelik şiddet konulu eğitim ve seminerler gerçekleştirilmekte olup, eğitimlerinin devamlılığının sağlanması için Adalet, İçişleri, Sağlık ve Milli Savunma Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında protokoller imzalanmıştır.

İstanbul Sözleşmesi perspektifinden şiddetin önlenmesi, şiddet mağdurunun korunması ve güçlendirilmesi, toplumsal farkındalığın artırılması, gerekli yasal alt yapının oluşturulması ve güçlendirilmesine yönelik çalışmalar ilgili tüm tarafların da katkı ve katılımları ile sürdürülmektedir.

Ayrıca 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununun 5’inci Maddesinde “Koruyucu ve destekleyici tedbirler, çocuğun öncelikle kendi aile ortamında korunmasını sağlamaya yönelik danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma konularında alınacak tedbirlerdir. Bunlardan; b) Eğitim tedbiri, çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzlü veya yatılı olarak devamına; iş ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek veya sanat edinme kursuna gitmesine veya meslek sahibi bir ustanın yanına yahut kamuya ya da özel sektöre ait işyerlerine yerleştirilmesine yönelik tedbirdir" hükmü yer almakta, aynı Kanunun 45’inci Maddesinde ise eğitim tedbirinin

Milli Eğitim Bakanlığı ve çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yerine getirileceği belirtilmektedir.

Bununla birlikte çocukların yüksek yararı ve esenliği açısından hizmetlerin daha iyi sunumu ve kurumlararası işbirliği için ilgili Bakanlıklarla alışmalar sürdürülerek, Bakanlıklar düzeyinde; Merkezi Koordinasyon, il ve ile düzeyinde il/ile koordinasyonları oluşturulmuş; Merkezi, İl ve İlçe koordinasyonların amacı, tedbir kararlarının izlenmesi etkin uygulanmasının önündeki engellerin giderilmesi, erken uyarı sistemi ile risk alanlarının tespit edilerek ocuk koruma alanında kurumlar arası koordineli çalışmaların yürütülmesidir. Söz konusu koordinasyonların işlerliğinin arttırılması amacıyla çalışmalar sürdürülmektedir.